

Sigurni i jednaki u slučaju poplava, zemljotresa ili požara

Elementarne nepogode mogu se desiti bilo kada i bilo gdje. Neke se događaju bez upozorenja, dok se neke mogu predvidjeti.

Važno je da su slijepe i slabovide osobe (osobe sa oštećenim vidom), kao i članovi njihove porodice i asistenti, pripremljeni na date nepogode.

ŠTA UČINITI PRIJE ELEMENTARNIH NEPOGODA

Da biste se što bolje pripremili, prati i prepoznaj sljedeće:

- da li živite u području pogodnom za poplave, zemljotrese ili požare;
- instrukcije o tome kako reagovati i kako se pripremiti u slučaju elementarnih nepogoda;
- moguće načine da kontaktirate broj 112.

U slučaju velikih katastrofa, moguće je da:

- pomoć hitnih službi ne bude odmah dostupna;
- struja, gas i voda ne budu u funkciji;
- kanalizacija i sistemi za grijanje budu oštećeni;

- telekomunikacioni sistemi ne budu u funkciji;
- prilazi prodavnicama, apotekama, bolnicama, doktorima i slično, ne budu prohodni.

Razmotrite koje probleme možete imati u slučaju katastrofe.

Napravite društvenu mrežu ljudi koji vam mogu pomoći. To može biti vaša rodbina, prijatelji, komšije ili kolege. Dogovorite kako vam oni mogu biti od pomoći prije i nakon elementarnih nepogoda i katastrofa. Imajte na umu da ovi ljudi možda neće uvijek biti slobodni, ili vas neće uvijek moći kontaktirati.

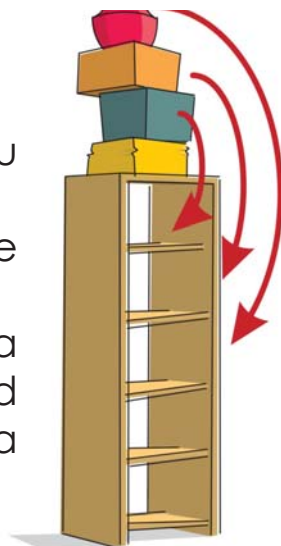

Kada spavate uvijek držite vaše naočare, bijeli štap i telefon na istom mjestu (npr. pored vašeg kreveta).

Nastojte da ste vi i vaš dom sigurni i bezbjedni.

Za zaštitu od zemljotresa:

- pričvrstite namještaj za zid ili neku drugu vrstu potpore ili oslonca;
- stavite velike i teške predmete na niže police;
- potrudite se da ne držite slike sa teškim okvirom ili ogledala iznad kreveta, prostora za sjedjenje ili na sličnim mjestima.

Za zaštitu od poplava:

- u prostorijama koje su podložne poplavama, podignite namještaj i ostalu opremu sa poda;
- podovi i zidovi trebalo bi da budu od materijala lakog za čišćenje i sušenje;

- uvjerite se da su slivnici za kišu oko kuće prohodni.

Za zaštitu od požara:

- držite okolinu vaše kuće čistom;
- uklonite suvu travu, kao i grane drveća;
- držite zapaljive materijale na sigurnom mjestu.

Ukoliko sve to ne možete sami da uradite zatražite pomoć porodice, prijatelja ili komšija. Zaštitne mjere kao što su evakuacija, primanje pomoći u raznim objektima, HBRN zaštita i ostale mjere mogu biti na snazi radi zaštite stanovništva.

U slučaju evakuacije:

- pratite instrukcije nadležnih službi;
- zatražite pomoć;
- imajte sa sobom osnovne stvari koje ste pripremili za hitne slučajeve. Uzmite u obzir svoje potrebe, kao i potrebe članova vaše porodice;
- povedite sa sobom psa vodiča.

Prilikom dolaska, registracija je sprovedena i pomoć je obezbijedena onima kojima je najpotrebnija. Kažite osoblju koja vrsta pomoći vam je potrebna i koja su vaša ograničenja. Obavijestite svoje najbliže o tome gdje se nalazite.

ŠTA URADITI TOKOM ELEMENTARNIH NEPOGODA

Zemljotres

Ako osjetite podrhtavanje tla i čujete kako se namještaj i predmeti pomjeraju i padaju vjerovatno je u pitanju zemljotres.

Zajedno sa vašim psom vodičem potražite zaklon ispod tvrdih stolova, u okvirima vrata, ispod nosećih stubova. Čučnite, spustite glavu kod koljena, i zaštitite je svojim laktovima, zaštitite potiljak svojim šakama (fetus položaj).

Ukoliko ste zatrpani nakon zemljotresa, pokušajte ostati mirni. Ukoliko ima prašine, prekrijte svoja usta i nos bilo kojom vrstom zaštite (marama, dio odjeće, i slično).

Pokušajte da udarite u neki predmet kako biste spasiocima dali znak gdje se nalazite, da bi vas lakše locirali.

Poplava

Ako čujete vodu kako ulazi u vaš dom ili je osjetite pod nogama, pređite na viši sprat.

Kada se nalazite na otvorenom, pomjerite se do mjesta do kojeg ne može stići voda.

Ne prelazite preko bilo koje vrste vode, iako vam je dubina samo do koljena.

Požar

Ukoliko je dim u vazduhu, zatvorite vrata i prozore, ugasite ventilaciju i klimu.

ŠTA RADITI NAKON ELEMENTARNIH NEPOGODA

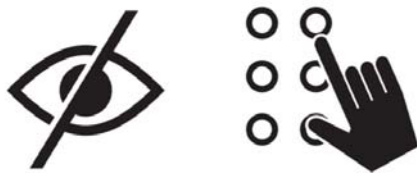
Ukoliko živite sami stupite u kontakt sa ljudima koji vam mogu pomoći. Zamolite ih da pogledaju stanje vaše zgrade (mjesto stanovanja) kao i štetu koja je nastala na objektu.

Zemljotres

Nakon zemljotresa, zgrada i namještaj mogu biti oštećeni, oprema i predmeti u vašem domu mogu se pomjeriti ili prevrnuti, mogu se naći krhotine na podu. Ovo može predstavljati dodatni rizik slijepim i slabovidim osobama.

Ukoliko je pijaća voda zagađena, pratite instrukcije za prokuvavanje vode, ili koristite flaširanu vodu.

Zatražite pomoć profesionalca pri provjeri vodovoda, kanalizacije, gasa i struje.

Poplava

Poplava može oštetiti građevine, podrumne, ostave, donje spratove građevine. Nastojte da pomjerite namještaj i opremu koji se nalaze u vašem domu.

Prihvatite pomoć drugih da ispumpate vodu iz poplavljenih prostorija, i sklonite ruševine i poplavljenu opremu. Očistite i dezinfikujte prostorije pogođene poplavom, i nakon toga ih osušite.

Zamolite za pomoć neku od osoba sa kojom ste u kontaktu da provjeri hranu, da li je za upotrebu. Hranu koja je bila u kontaktu s poplavom bacite, takođe, predmete koji ne mogu biti očišćeni bacite.

Požar

Pratite instrukcije nadležnih organa o povratku svom domu.

Provjetrite svoju zgradu kad u vazduhu nema dima, kao ni mirisa dima.

KAKO PRIĆI SLIJEPIM I SLABOVIDIM OSOBAMA

Kada komunicirate s osobama iz ove ciljne grupe, poštujujte njihove nedostatke, etičke principe i status jednakosti.

Privucite pažnju osobe tako što ćete tiho govoriti i nježno dodirnuti njihovu ruku i predstaviti se. Opišite im situaciju ili trenutnu nepogodu. Pitajte da li im je potrebna pomoć ili pratnja.

Budite vodič ili oslonac osobi tako što ćete joj ponuditi da se drži za vas (da vas drži za lakat). Uskladite brzinu hoda prema osobi, uvijek budite korak ispred nje. Upozorite je na sve prepreke na putu.

Ukolika osoba koristi psa vodiča za slijepe, uvijek bi trebalo da bude s njom zbog lakšeg snalaženja u prostoru. Ukoliko osoba koristi bijeli štap, trebalo bi da bude s njom. Pričajte kratkim i jasnim rečenicama. Zamijenite manje poznate riječi prostijim, sa opisom situacije (ispred vas se nalazi... desno od vas se nalazi... i slično).

Pokušajte da ne koristite neverbalne poruke, kao što su klimanje glavom, znakovi rukama i slično. Uvijek provjerite da li vas je osoba shvatila.

Pružite informacije slijepim ili slabovidim ljudima u formatu koji je njima dostupan (krupna crna štampa, tekst u Brajevoj azbuci, digitalnom formatu...). Pročitajte im pisani materijal ili im dostavite audio format te informacije.

112 Poziv za hitne slučajeve 112

U EU državama, kao i u Crnoj Gori, broj 112 je uvijek dostupan i besplatan. Ukoliko vam je potrebna pomoć hitnih službi, možete pozvati broj 112, koji će vas spojiti sa operaterom. Pokušajte ostati mirni i operateru recite nešto od sljedećeg:

- ko zove;
- šta se dogodilo;
- gdje se dogodilo;
- kada se dogodilo;
- koliko je ljudi povrijeđeno;
- koje su vrste povreda;
- kakvo je stanje na terenu;
- koja vam je pomoć potrebna.

Broj 112 možete pozvati bilo kada sa kućnog ili mobilnog telefona, potpuno besplatno, iako na vašem računu nema novca.

Podaci o pozivima na broj 112 čuvaju se do 3 godine. Zloupotreba poziva na ovaj broj smatra se kažnjivim djelom.

Sadržaj ove brošure isključiva je odgovornost Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije.

Co-funded by
the European Union

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

